

REGULAMIN CMENTARZA WOLSKIEGO W WARSZAWIE

Cmentarz Wolski, mieszczący się przy ul. Wolskiej 180/182 w Warszawie, jest cmentarzem katolickim, działającym w oparciu o przepisy prawa kanonicznego, ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych z dn. 31 stycznia 1959 r. (Dz.U. 1959 nr 11 poz. 62) oraz ustawy konkordatowej z dn. 28 lipca 1998 r. (Dz.U. 1998 nr 51 poz. 318) i ustaloną praktyką cmentarną w zakresie uprawnień do chowania i grobów.

Celem umożliwienia oddawania należytej czci Zmarłym oraz zapewnienia porządku i utrzymania należytego stanu estetycznego na cmentarzu powierza się ten cmentarz wraz z jego urządzeniami trosce i opiece osób przebywających na jego terenie. Zarząd prosi ponadto o przestrzeganie poniższego regulaminu.

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Cmentarz jest miejscem uświęconym, przeznaczonym do grzebania zmarłych. Powaga tego miejsca wymaga ciszy i godnego zachowania.
2. Cmentarz Wolski pełni funkcję cmentarza wyznaniowego i stanowi własność Archidiecezji Warszawskiej.
3. Administrowaniem cmentarza zajmuje się Dyrektor Zarządu Cmentarza, wykonujący wszelkie zadania wynikające z obowiązujących aktów prawnych dotyczących cmentarzy i chowania zmarłych.
4. Postanowienia niniejszego Regulaminu są zgodne z przepisami prawa kanonicznego oraz przepisami prawa obowiązującego powszechnie.
5. Do zadań administracyjnych należą w szczególności:
  - a. przyjmowanie zwłok do pochowania i przydzielanie miejsca do urządzenia grobu;
  - b. obsługa pogrzebów oraz piecza nad godnym i spokojnym przebiegiem uroczystości pogrzebowych;
  - c. przyjmowanie opłat cmentarnych za użytkowanie miejsc grzebalnych oraz innych opłat związanych z funkcjonowaniem cmentarza;
  - d. prowadzenie dokumentacji cmentarza wynikającej z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów;
  - e. utrzymywanie w porządku oraz właściwym stanie technicznym dróg dojazdowych oraz wewnętrznych na terenie Cmentarza, dostępu do pól grzebalnych;
  - f. konserwacja budynków znajdujących się na terenie Cmentarza;

- g. wykonywanie wszelkich prac związanych z zagospodarowaniem i utrzymaniem Cmentarza, w tym przygotowanie kwater pod groby murowane zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego terenu.

§ 2

1. Na cmentarzu mogą znajdować się groby ziemne, groby murowane, groby rodzinne, katakumby, kolumbaria.
2. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dn. 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków:
  - a. grób ziemny stanowi dół w ziemi, do którego składa się trumnę ze zwłokami lub urnę i zasypuje wydobytą z tego grobu ziemią;
  - b. grób murowany stanowi dół, w którym boki są murowane do poziomu gruntu, do którego składa się trumnę ze zwłokami lub urnę, nad którymi wykonane jest sklepienie;
  - c. grób rodzinny stanowi grób przeznaczony do składania dwóch lub więcej trumien ze zwłokami lub urn;
  - d. kolumbarium stanowi budowlę z niszami przeznaczonymi do składania urn;
  - e. miejsce grzebalne to miejsce wyznaczone przez Zarządcę cmentarza do urządzenia grobu.
3. Przez usługi pogrzebowe rozumie się transport zwłok z miejsca zgonu do miejsca przechowywania, przewóz zwłok w kraju i za granicą, przechowywanie zwłok do dnia pogrzebu, transport zwłok z miejsca przechowywania do kaplicy cmentarnej, sprzedaż akcesoriów pogrzebowych.
4. Pozostałe czynności związane z pogrzebem mają charakter religijny i stanowią posługę duszpasterską.
5. Przez usługi kamieniarskie rozumie się wykonywanie wszelkich czynności związanych z budową, montażem, demontażem lub naprawą nagrobka.

Rozdział II Zarząd Cmentarza

§ 3

1. Zarząd Cmentarzem Archidiecezjalnym sprawowany jest przez Dyrektora Cmentarza działającego na mocy Dekretu Arcybiskupa, który jest upoważniony przez prawo kościelne i państwowe do wszystkich czynności prawnych i faktycznych związanych z funkcjonowaniem cmentarza, a w szczególności do:
  - a. zawierania umów o ustanowienie „prawa do dysponowania grobem”;
  - b. potwierdzenie, kto jest aktualnie wpisany jako „dysponent prawa do grobu” czy „opiekun grobu” w ewidencji grobów i ewidencji dysponentów grobów;

- c. wydawanie pisemnej zgody na pochowanie/dochowanie, ekshumację zwłok i inne czynności po przedstawieniu koniecznych zezwoleń innych władz;
  - d. wydawanie pisemnej zgody na utwardzenie grobów ziemnych, budowlanych, kamieniarskich (budowy, przebudowy, remonty grobów oraz nagrobków, wykładanie kostką lub innymi materiałami otoczenia i przejść między grobami), nasadzeń lub usuwania drzew i krzewów, ustawiania przedmiotów i urządzeń trwale związanych z gruntem (np. ławek);
  - e. dokonywanie odpowiednich czynności w celu przywracania stanu poprzedniego w razie stwierdzenia samowolnych zmian w zakresie określonym w pkt d) oraz zmian naruszających sakralny charakter i powagę cmentarza; przywracanie stanu poprzedniego powinno być dokonane po próbie skontaktowania się z dysponentem grobu;
  - f. ustalenia i pobierania opłat cmentarnych.
2. Zarząd Cmentarza działający w imieniu Dyrektora Cmentarza:
- a. prowadzi księgę zmarłych pochowanych na cmentarzu;
  - b. prowadzi ewidencję grobów i określa sposób ich jednoznacznego oznaczenia poprzez nadawanie numerów złożonych z numeru kwatery, numeru rzędu i numeru grobu;
  - c. prowadzi ewidencję dysponentów grobów i wydaje odpowiednie zaświadczenia;
  - d. ustala wysokość opłat cmentarnych;
  - e. pobiera opłaty;
  - f. opłaca ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnych za szkody poniesione przez osoby trzecie na terenie cmentarza oraz za szkody w postaci dewastacji mienia wspólnego; ubezpieczenie poszczególnych nagrobków leży w gestii ich dysponentów, którzy ponoszą odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek nienależytego stanu nagrobków lub terenu wokół nagrobka/pola grzebalnego;
  - g. nie rozstrzyga sporów pomiędzy członkami rodziny zmarłego; Rodzina musi sama określić, kogo ustanawia dysponentem grobu, który będzie miał prawo decyzji, kogo pochować w grobie i który będzie wnosił opłaty ustanowione niniejszym regulaminem cmentarza.

§ 4

1. Zarząd Cmentarza, działający w imieniu Dyrektora Cmentarza, ma prawo odmówić zgody:
- a. na pochówek, jeśli na cmentarzu nie będzie miejsca na urządzenie grobu;
  - b. na dochowanie we wskazanym grobie, w razie braku uprawnień do podejmowania decyzji odnośnie do tego grobu osoby zgłaszającej się po zgodę na pochówek;
  - c. na dochowanie, w przypadku nieuregulowania opłat związanych z tym konkretnym grobem ustanowionym w regulaminie cmentarza;

- d. w sytuacji sporu pomiędzy krewnymi zmarłego a dysponentem grobu co do uprawnień do pochówku zmarłego.
2. W przypadkach określonych w podpunktach b), c) i d) Dyrektor cmentarza proponuje inne miejsce pochówku na cmentarzu, o ile takie miejsce jest możliwe do zaproponowania z uwagi na jego dostępność.

Rozdział III

Prowadzenie ewidencji i dokumentacji cmentarza

§ 5

1. Zgłaszanie wszelkich spraw dotyczących grobów i cmentarza odbywa się wyłącznie w Kancelarii cmentarza.
2. Kancelaria prowadzi, przechowuje i uaktualnia dokumentację grobów:
  - a) kartoteki grobów (w porządku: kwatery, rząd, numer),
  - b) dokumentację związaną z prawem do dysponowania grobem,
  - c) wewnętrzną dokumentację czynności zleczanych przy grobie,
  - d) karty zgonu,
  - e) księgę cmentarną (zmarłych).
3. Dane osobowe, przetwarzane i przechowywane w zbiorze danych Kancelarii cmentarza, podlegają ochronie w myśl przepisów ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 1000)
4. Administratorem danych jest Zarząd cmentarza.
5. Dane gromadzone w systemie informatycznym, a także w formie tradycyjnej, są odpowiednio zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich nieuprawnione przetwarzanie.
6. Właściciel oraz spadkobiercy grobu przekazując swoje dane Zarządowi cmentarza, wyrażają jednocześnie zgodę na gromadzenie i przetwarzanie w niezbędnym zakresie. Osobie, której dane znajdują się w zbiorze danych, na każde jej żądanie, przysługuje prawo do wglądu i uaktualnienia swoich danych.
7. Odbiorcą zgromadzonych danych osób zmarłych może być każda osoba fizyczna lub prawna, która zwróci się do Kancelarii cmentarza z pisemnym wnioskiem, zawierającym informacje dotyczące wnioskodawcy, jego stopnia pokrewieństwa oraz dokładne określenie celu i zakresu wykorzystania udostępnionych danych.
8. Prace wykonane przy grobie, których nie zgłoszono w Kancelarii cmentarza i które nie zostały opłacone, nie zmieniają określonej w dokumentacji kwalifikacji grobu.
9. Osoby składające w Zarządzie cmentarza oświadczenia ponoszą całkowitą odpowiedzialność za ich treść. W przypadku ujawnienia i udokumentowania oświadczenia nieprawdy, zawarte z takimi osobami umowy na dysponowanie grobem ulegają automatycznemu wygaśnięciu.

Rozdział IV

Zasady dysponowania i zarządzania grobem

§ 6

1. Prawo do dysponowania grobem powstaje na podstawie pisemnej umowy bądź potwierdzenia nabycia prawa do grobu zawartych między osobą zamierzającą urządzić grób z Zarządem Cmentarza. Umowa/dokument taki może zostać podpisana przy pochowaniu pierwszej osoby w nowo tworzonej grobie albo przy okazji dokonywanej za życia „rezerwacji miejsca” na grób, w którym ktoś będzie pochowany w przyszłości. W przypadku nabycia takiego grobu, przed dokonywanym pochówkiem strony mogą wskazać osoby, które mogą być do tego grobu dochowane. Dysponentem grobu może być wyznaczona jedna osoba.
2. Rozmiary grobu ziemnego i murowanego oraz przejścia pomiędzy grobami, z uwagi na charakter i wiek cmentarza, mogą nie zachowywać wymogów prawnych określonych przepisami ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz jej zarządzeniami wykonawczymi obowiązującymi w momencie tworzenia nowego grobu lub „rezerwacji miejsca”, niemniej w przypadku gdyby taka możliwość istniała, Zarząd Cmentarza doloży starań, aby normy te były zachowane.
3. Rezerwacja miejsca na cmentarzu jest możliwa i oznacza jedynie wyznaczenie miejsca na grób na planie cmentarza oraz umieszczenie odpowiedniej adnotacji w ewidencji grobów. Dysponent grobu może w tym miejscu, za pisemną zgodą Zarządu Cmentarza, wykopać i wymurować grób oraz postawić nagrobek. Prawo do dysponowania grobem realizowane w postaci rezerwacji miejsca również wymaga zawarcia pisemnej umowy z Zarządem Cmentarza oraz wniesienia opłat jak za zwykły grób tej samej wielkości i za ten sam okres, niezależnie od tego, czy miejsce to zostało użyte do pochówku, czy też nie.
4. Prawo do dysponowania grobem przechodzi wraz ze śmiercią osoby, która pozyskała to prawo na osoby uprawnione zgodnie z art. 10 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, chyba że istnieje inna osoba wskazana prawomocnym orzeczeniem sądu jako uprawniona do dysponowania grobem bądź inna osoba wskazana przez pierwszego dysponenta grobu i osoby uprawnione zgodnie z art. 10 ustawy nie zgłosiły sprzeciwu co do wskazanej osoby. W takim przypadku osoby uprawnione powinny wskazać dysponenta grobu i opiekuna. Prawo to wygasa w przypadku nieuiszczenia opłaty na utrzymanie cmentarza przez okres 20 lat. Opłaty wnoszą się co 10 lub 20 lat z góry. Do przedłużenia prawa do dysponowania grobem wystarczające jest uiszczenie przez aktualnego dysponenta grobu opłaty na utrzymanie cmentarza. Opłatę może uiszczać osoba inna niż dysponent grobu, co jednak w żadnym wypadku nie rodzi powstania prawa do grobu, prawa do pochówku w tym grobie czy innego prawa związanego z utrzymaniem czy zagospodarowaniem grobu. Uiszczenie opłaty przez osobę trzecią nie rodzi też dla tej osoby uprawnienia do żądania zwrotu wniesionej opłaty od Zarządu Cmentarza.
5. Odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek niezachowania należytej staranności i niedotrzymania terminów wnoszenia opłat ponosi dysponent grobu.

§ 7

1. Prawo do wolnych miejsc w grobie przeznaczonym do pochowania więcej niż jednej osoby mają członkowie rodziny zmarłego pochowanego jako pierwszy w tym grobie według kolejności:
  - pozostały małżonek/pozostała małżonka;
  - krewni zstępni: dzieci, wnuki, prawnuki;
  - krewni wstępni: rodzice, rodzeństwo (jeśli właściciel zmarł bezdzietnie jako kawaler/panna).
2. Posiadanie prawa do wolnych miejsc w grobie nie upoważnia do odstępowania miejsca osobom innym niż wymienione w pkt 1.
3. Prawo do dysponowania grobem nie podlega przekazaniu w jakiegokolwiek prawem dozwolonej formie na rzecz osób trzecich z pominięciem kolejności wymienionej w pkt 1.
4. Do prawa do dysponowania grobem nie stosuje się powszechnie obowiązujących przepisów prawa spadkowego.
5. Z chwilą pochowania w grobie dysponenta grobu, do zarządzania pozostałymi miejscami w tym grobie upoważnieni są wspólnie wszyscy pozostali wymienieni w pkt 1.
6. Wniesienie 20-letniej opłaty na utrzymanie cmentarza przez osobę wymienioną w pkt 1 nie uprawnia do pochowania w grobie innej osoby przez tę osobę wskazanej.
7. Osoby wymienione w ust. 1 mogą udostępnić swój grób do pochowania zmarłej osoby spoza swojego grona po uprzednim spisaniu oświadczenia i podpisaniu go w obecności notariusza lub w obecności uprawnionego pracownika kancelarii cmentarza.

§ 8

1. Zarząd Cmentarza przed ponownym rozporządzeniem miejscem, na którym urządzony jest grób, do którego prawo wygasło z przyczyn nieuiszczenia opłaty na utrzymanie cmentarza jest zobowiązany do wcześniejszego uprzedzenia o tym fakcie dysponenta grobu listem poleconym, a w przypadku większej liczby dysponentów – opiekuna grobu wpisanego w ewidencji, informując jednocześnie o możliwości odnowienia prawa do dysponowania grobem.
2. List polecony, o którym mowa w pkt 1, Zarząd Cmentarza wysyła maksymalnie dwukrotnie, za pośrednictwem Poczty Polskiej, ze zwrotnym poświadczeniem odbioru, na adres wpisany w ewidencji grobów lub na inny adres dysponenta/opiekuna grobu, jeśli został przekazany do informacji Zarządu Cmentarza.
3. Zwrot drugiego listu jako niedoręczonego lub brak odpowiedzi na odebrany list w terminie 60 dni od daty odbioru stanowi podstawę do rozporządzenia grobem lub zarezerwowanym miejscem przez Zarząd Cmentarza.

§ 9

1. Dysponent grobu to osoba, która zawarła z Zarządem Cmentarza na piśmie umowę o ustanowienie prawa do dysponowania grobem bądź otrzymała stosowne poświadczenie nabycia prawa do dysponowania grobem, chyba że umowa/dokument stanowi inaczej. Dokumentem potwierdzającym prawo do dysponowania grobem jest poświadczenie wydane przez Zarząd Cmentarza. Potwierdzenie uiszczenia opłaty na utrzymanie cmentarza nie stanowi potwierdzenia prawa do dysponowania grobem, o ile wprost nie wynika to z wydanego dokumentu.
2. Każdy grób musi mieć określonego dysponenta/opiekuna grobu.
3. Dysponent w momencie wykonywania swojego prawa do dysponowania grobem oświadcza w formie pisemnej, iż nie ma innych osób, które mogą rościć prawo do dysponowania grobem bądź są uprawnione do pochówku w tym grobie.
4. Dysponent grobu ma następujące uprawnienia i obowiązki:
  - a. decyduje, kto może być w grobie pochowany, z zastrzeżeniem § 6;
  - b. uiszcza opłatę na utrzymanie cmentarza;
  - c. jest odpowiedzialny za porządek i godny wygląd grobu, terenu wokół grobu, stan nagrobka i terenu okalającego nagrobek;
  - d. jest odpowiedzialny za szkody powstałe na skutek niezachowania należytej staranności w korzystaniu z grobu oraz urządzeń znajdujących się na terenie cmentarza;
  - e. zobowiązany jest każdorazowo do wskazywania aktualnych danych teleadresowych.
5. Dysponenti grobu powinni dbać o aktualność informacji na ich temat w ewidencji grobów prowadzonej przez Zarząd Cmentarza, zwłaszcza poprzez podanie prawidłowego adresu kontaktowego do osoby wyznaczonej do kontaktu z Zarządem Cmentarza. W przypadku zmiany danych kontaktowych dysponent grobu zobowiązany jest do niezwłocznego przekazania aktualnych danych. Brak uaktualnienia danych kontaktowych skutkować będzie skutecznością doręczenia pisma na adres posiadany przez Zarząd Cmentarza.

Rozdział V

Oplaty za grób

§ 10

1. Na Cmentarzu Wolskim pobierane są następujące opłaty:
  - a. ustanowienie prawa do dysponowania grobem (opłata jednorazowa);
  - b. udział dysponenta grobu w kosztach utrzymania cmentarza – opłata na utrzymanie cmentarza;
  - c. opłaty związane ze sprawdzeniem grobu do pochówku oraz pochówkiem;
  - d. opłaty związane z ekshumacją i pochówkiem ciała po ekshumacji;
  - e. opłaty związane z budową i przebudową nagrobków;
  - f. opłaty za korzystanie z obiektów cmentarnych, koszty utrzymania cmentarza;
  - g. opłaty za wydanie pozwolenia na wykonywanie prac remontowo-budowlanych;
  - h. opłaty za wydanie pozwolenia na wjazd na cmentarz w celach innych niż prace remontowo-budowlane;
  - i. opłaty za dokonanie wpisu o zmianie dysponenta/opiekuna grobu;
  - j. opłaty za korzystanie z terenu cmentarza dla wykonywania usług pogrzebowych i cmentarnych;
  - k. opłaty za dochowanie;
  - l. inne, niewymienione wyżej, stosownie do sytuacji i potrzeb.
2. Opłaty wymienione w pkt 1 będą ustalane w oparciu o reguły panujące na Cmentarzu i wynikają z kosztów funkcjonowania cmentarza oraz planów inwestycyjnych;

Rozdział VI

Postanowienia porządkowe

§ 11

1. Biuro Zarządu Cmentarza Wolskiego mieści się w Warszawie przy ul. Wolskiej 180/182 i czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 08:00-15:00, za wyjątkiem świąt państwowych i kościelnych.
2. Bramy Cmentarza otwarte są w następujących godzinach:
  - a. od 1 kwietnia do 31 sierpnia od godz. 07:00 do godz. 20:00;
  - b. w pozostałych miesiącach od godz. 07:00 do zmroku.
3. Na Cmentarzu zakazane jest prowadzenie wszelkich robót bez zgody Zarządu Cmentarza.
4. Prace cmentarne odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. 08:00-15:00. W święta kościelne i państwowe oraz w dniach 2 maja, 30 i 31 października oraz 2 i 3 listopada nie można prowadzić prac cmentarnych. Zasady prowadzenia robót cmentarnych i uzyskiwania pozwoleń zawiera § 11 regulaminu.
5. Ustawianie i kształtowanie elementów architektonicznych (nagrobki, płyty, tablice, ławki, zagospodarowanie otoczenia grobu itd.) może nastąpić po uzyskaniu zgody

- Zarządu Cmentarza na podstawie złożonych wniosków i oświadczeń, których formularze dostępne są w biurze Zarządu Cmentarza oraz po wniesieniu stosownych opłat. Elementy zamontowane bez zgody Zarządu Cmentarza będą demontowane i usuwane z Cmentarza na koszt i odpowiedzialność dysponenta grobu i nie będą przechowywane przez Zarząd Cmentarza, lecz usuwane trwale.
6. Zagospodarowanie wolnych miejsc, usuwanie i przestawianie elementów, nasadzenia lub usuwanie drzew i krzewów są zabronione. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zgodę na powyższe czynności wydaje Zarząd Cmentarza.
  7. Usuwania drzew dokonuje Zarząd Cmentarza na wniosek i koszt dysponenta grobu, po uzyskaniu stosownej decyzji/zgody administracyjnej. Prośby o usunięcie drzew utrudniających opiekę nad grobem należy składać do Zarządu Cmentarza. Usuwanie drzew powierza się wyłącznie przedsiębiorcom zajmującym się zawodowo tego rodzaju działalnością gospodarczą i ubezpieczonym od odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z wykonaniem tego zadania. Powyższe odbywa się na koszt zainteresowanych, obejmujący również koszty uporządkowania terenu po wykonaniu usunięcia drzew. Po wykonaniu tych czynności Zarząd Cmentarza dokonuje weryfikacji czy czynności zostały podjęte w sposób prawidłowy.
  8. Zabrania się wprowadzania zwierząt na teren Cmentarza. Zakaz ten nie dotyczy osób niewidomych lub niedowidzących posiadających psa-przewodnika.
  9. Wjazd wszelkimi pojazdami na teren Cmentarza jest możliwy za zgodą Zarządu Cmentarza.
  10. Pielęgnacja i opieka nad grobem należą do obowiązków dysponentów grobu.
  11. Uschnięte wieńce, kwiaty, znicze oraz zbędne elementy związane z dekoracją mogił należy składać do odpowiednio przeznaczonych na ten cel i oznaczonych kontenerów ustawionych na terenie Cmentarza. Zabrania się składowania w tych pojemnikach resztek materiałów i odpadów po pracach kamieniarsko-budowlanych.
  12. Wykup prawa do dysponowania grobem (miejsca na urządzenie grobu) odbywa się w biurze Zarządu Cmentarza, zaś potwierdzeniem nabycia prawa do dysponowania grobem jest umowa nabycia takiego prawa i potwierdzenie wniesienia opłaty:
    - a. za groby murowane i ziemne po upływie 20 lat obowiązuje opłata na koszty utrzymanie cmentarza;
    - b. groby ziemne po upływie 20 lat od pochowania, bądź wniesienia ostatniej opłaty zgodnie z art.7 ust. 1-6, ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, będą likwidowane i ponownie wykorzystane do chowania zmarłych, jeżeli zainteresowane osoby nie zgłoszą zamiaru przedłużenia ich ważności na okres następny i nie uiszczą stosownych opłat;
    - c. po wniesieniu opłaty i uzyskaniu stosownej zgody istnieje możliwość przekwalifikowania grobu ziemnego na murowany;
    - d. dysponent grobu ma prawo zwrócić się do Zarządu Cmentarza o pogłębienie grobu i stworzenie nowych miejsc w istniejącym grobie; Zarząd Cmentarza wydaje zgodę w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa oraz ustala wysokość opłaty.

13. Osoby odwiedzające Cmentarz proszą się o informowanie biura Zarządu Cmentarza o zauważonych uszkodzeniach, zniszczeniach, a także o przypadkach kradzieży.
14. Osoby przebywające na terenie Cmentarza zobowiązują się do zachowania ciszy, powagi i szacunku należnego zmarłym oraz do zachowania porządku i czystości, a także do należytej ostrożności w poruszaniu się, przy uwzględnieniu, że Cmentarz jest miejscem szczególnym tak pod względem architektonicznym, jak i specyficznego systemu korzeni drzew.
15. Dzieci do lat 13 mogą przebywać na Cmentarzu wyłącznie pod opieką osób dorosłych.
16. Na terenie Cmentarza bezwzględnie zakazuje się:
  - chodzenia po grobach;
  - zakłócania ciszy, porządku i powagi miejsca, w szczególności picia alkoholu i przebywania w stanie nietrzeźwości oraz palenia papierosów i e-papierosów;
  - wprowadzania zwierząt z zastrzeżeniem pkt 8 powyżej;
  - poruszania się pojazdami mechanicznymi bez zgody Zarządu Cmentarza;
  - jazdy pojazdami jednośladowymi oraz innym sprzętem sportowo-rekreacyjnym;
  - przebywania poza godzinami otwarcia bram;
  - niszczenia zieleni i pojemników na śmieci;
  - wypalania śmieci lub wyrzucania ich poza miejscami do tego przeznaczonymi;
  - zanieczyszczania Cmentarza;
  - zabudowywania grobów z przekroczeniem granicy wyznaczonego miejsca grzebalnego;
  - samowolnego wykonywania prac budowlanych i kamieniarskich;
  - prowadzenia handlu i akwizycji, ustawiania reklam oraz wykonywania innych czynności naruszających powagę miejsca.
17. Na terenie Cmentarza bez uzyskania zezwolenia Zarządu Cmentarza zakazuje się:
  - chowania zwłok, ekshumacji bądź przenoszenia zwłok do innego miejsca;
  - wykonywania prac kamieniarskich, budowlanych i prowadzenia działalności handlowej;
  - ustawiania ławek, płotów itd. utrudniających komunikację i poruszanie się na terenie Cmentarza oraz dojście do poszczególnych grobów;
  - wjazdu pojazdami mechanicznymi;
  - sadzenia oraz usuwania drzew i krzewów;
  - gromadzenia śmieci i odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.
18. Dysponent grobu dba o estetyczny i bezpieczny stan grobu oraz stan i porządek w najbliższym otoczeniu grobu, czyli przed nagrobkiem, obok nagrobka, w przejściu pomiędzy nagrobkami oraz za nagrobkiem. Usuwa we własnym zakresie resztki dekoracji, resztki śmieci oraz liście do pojemników (kontenerów) znajdujących się w pobliżu Cmentarza oraz dokonuje ich segregacji, jeżeli obowiązek taki będzie wprowadzony przez właściwe władze. Zabezpiecza nagrobek oraz teren wokół nagrobka przed osuwiskiem ziemi, uskokiem itd. Ustawiając elementy dekoracyjne i funkcjonalne, jak ławeczki, wazon-y itd., nie utrudnia podobnych czynności opiekunom sąsiednich grobów ani dojścia z każdej strony do sąsiednich grobów. Jest

odpowiedzialny za nagrobek, teren wokół nagrobka i jego stan techniczny oraz za szkody wyrządzone wskutek nierzetelnego wypełniania przez niego powyższych obowiązków. Zarząd Cmentarza nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody, które spowodowane będą nieprzestrzeganiem zapisów niniejszego regulaminu.

19. Zarząd Cmentarza nie ubezpiecza i nie ponosi odpowiedzialności za groby, nagrobki, teren wokół grobu ani za inne mienie dysponenta grobu znajdujące się na terenie Cmentarza.
20. Na terenie Cmentarza istnieje zakaz chodzenia po nagrobkach oraz za nagrobkami. Dopuszczalne jest przemieszczanie się jedynie po wyznaczonych ścieżkach/alejach z zachowaniem należytej ostrożności. Zarząd Cmentarza nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku nieprzestrzegania niniejszego regulaminu, zaś odpowiedzialność spoczywa na dysponentcie grobu, który jest zobowiązany do dbania o nagrobek oraz o teren znajdujący się dookoła nagrobka.
21. Dysponentci miejsc grzebalnych oraz osoby przebywające na terenie Cmentarza obowiązane są stosować się do zaleceń i informacji Zarządu Cmentarza umieszczonych na tablicach informacyjnych na terenie Cmentarza.

Rozdział VII

Zasady prowadzenia prac cmentarnych

§ 12

1. Prace kamieniarskie i budowlane na Cmentarzu mogą wykonywać uprawnione podmioty, posiadające aktualny wpis do centralnej ewidencji działalności gospodarczej (CEIDG), wpis do KRS, a także inne wymagane przepisami prawa zgody na wykonywanie prac w tym zakresie.
2. Prace zleca dysponent grobu po uzyskaniu stosownej zgody Zarządu Cmentarza, zaś wykonawca ma obowiązek okazania w biurze Zarządu Cmentarza aktualnych dokumentów, w tym rejestrowych, uprawnień, o których mowa w pkt 1.
3. Celem uzyskania przepustki na montaż nagrobka lub wykonanie innej pracy cmentarnej, wykonawca składa w biurze Zarządu Cmentarza wypełnioną deklarację, zawierającą szkic z wymiarami nagrobka lub opis planowanych prac oraz podpisuje oświadczenie wykonawcy, według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego regulaminu.
4. Po uzyskaniu zgody Zarządu Cmentarza, wykonawca prac cmentarnych wnosi opłatę za przepustkę oraz pozostawia kaucję zwrotną celem zabezpieczenia stanu Cmentarza na czas wykonywanych robót wg niniejszego regulaminu oraz ustala termin wjazdu na Cmentarza.
5. Przepustka na roboty cmentarne jest ważna 1 dzień (w dniu wystawienia dokumentu).
6. Wymiary nagrobków określają obowiązujące wytyczne, wynikające z zarządzeń Zarządu Cmentarza, dostępnych w biurze Zarządu Cmentarza. Standardowy nagrobek pojedynczy nie może przekraczać odpowiednio wymiarów zgodnych z przepisami

- prawa i zwyczajem obowiązującym na Cmentarzu. Przy wymianie starego nagrobka na nowy należy zachować istniejące wymiary. Obowiązuje wcześniejsze złożenie projektu nagrobka do zatwierdzenia w biurze Zarządu Cmentarza. Zarząd Cmentarza zastrzega sobie prawo do korekty wymiarów nagrobka.
7. Dysponent grobu zobowiązany jest powiadomić wykonawcę prac, że jest on również zobowiązany do przestrzegania niniejszego regulaminu oraz wykonania prac wg zatwierdzonego w złożonej deklaracji. Prowadzenie prac nieuwzględnionych w deklaracji i przepustce jest zakazane.
  8. Wykonawca ma obowiązek zabezpieczenia ścieżki dojazdowej, otoczenia prac, jak i pobliskich miejsc grzebalnych, pomników itd. przed uszkodzeniami, zniszczeniem i zabrudzeniem. Przed wykonaniem prac przeprowadzana jest kontrola stanu grobu i jego otoczenia, który będzie weryfikowany przy odbiorze prac.
  9. Zabronione jest pozostawienie zabrudzeń, gruzu, śmieci i nadmiaru ziemi na terenie Cmentarza. Pozostawienie powyższych zanieczyszczeń zwalnia Zarząd Cmentarza z odpowiedzialności za ewentualne szkody powstałe na osobie lub mieniu oraz jednocześnie przenosi odpowiedzialność na wykonawcę prac i dysponenta grobu.
  10. Prace kamieniarskie mogą być wykonywane w dni powszednie w godz. 08:00-15:00, przy czym do godz. 15:00 pojazdy wykorzystywane przy wykonywaniu prac powinny opuścić Cmentarz, gdyż o tej godzinie zamykana jest brama wjazdowa.
  11. Wjazd na teren Cmentarza odbywa się po uprzednim ustaleniu i za okazaniem ważnej przepustki. Przy wjeździe i wyjeździe wykonawca ma obowiązek poddania kontroli wwożonych i wywożonych materiałów i narzędzi. Rejestrowana jest data i godzina wjazdu i wyjazdu.
  12. Zarządowi Cmentarza przysługuje prawo do kontrolowania oraz wglądu do pojazdów wjeżdżających na teren Cmentarza i wyjeżdżających z niego celem identyfikacji wwożonych lub wywożonych ruchomości.
  13. Upoważniony przedstawiciel Zarządu Cmentarza ma prawo przerwać ustalone prace, wydać zakaz kontynuowania prac oraz nakaz opuszczenia terenu Cmentarza, jeśli stwierdzi naruszenie warunków porządkowych i postanowień regulaminu.
  14. Wykonawca prac kamieniarskich zgłasza zakończenie prac do upoważnionego przedstawiciela Zarządu Cmentarza i poddaje się procedurze odbioru. Po pozytywnym odbiorze odbiera w Biurze Zarządu Cmentarza wpłaconą kaucję (na podstawie podstemplowanej karty odbioru prac).
  15. W przypadku negatywnego odbioru prac kaucja zostaje zatrzymana na poczet kosztów i zobowiązań zawartych w niniejszym regulaminie. Po upływie 14 dni od negatywnego odbioru prac i niedostosowania się do przepisów regulaminu wykonawca traci kaucję oraz możliwość prowadzenia prac na cmentarzu. Wdrażana jest procedura windykacyjna. Upoważnionym do kontroli i nadzoru z ramienia Zarządu Cmentarza jest Dyrektor cmentarza lub upoważniona przez niego osoba.
  16. Zgoda Zarządu Cmentarza jest konieczna do rozpoczęcia budowy, przebudowy lub remontu grobu, nagrobka oraz grobowca w części podziemnej i naziemnej czy postawienia ławeczki. Zgoda musi mieć formę pisemną, zaś uzyskanie jej przez

dysponenta grobu bądź wykonawcę prac wymaga złożenia w biurze Zarządu Cmentarza pisemnego wniosku dysponenta grobu; wyłącznie w sprawach mniejszej wagi zgoda taka może zostać wydana ustnie.

17. Zarząd Cmentarza lub upoważniona przez niego osoba ma prawo żądać pełnej informacji o zamierzonym zakresie prac i projektowanym obiekcie.
18. Zarząd Cmentarza lub upoważniona przez niego osoba wskazuje wykonawcom prac sposób transportu wszelkich materiałów i elementów konstrukcji grobów na terenie Cmentarza. Wjazd wszelkich pojazdów dopuszczalny jest w razie konieczności tylko za pisemną zgodą Zarządu Cmentarza i tylko po wskazanej trasie.
19. Zarząd Cmentarza odmówi zgody na budowę, przebudowę, remont grobowców albo nagrobków, jeżeli naruszałoby to sakralny charakter Cmentarza lub katolicką tradycję okazywania czci zmarłym bądź w inny sposób wpływało negatywnie na otoczenie bądź stosunki sąsiedzkie.
20. Nie wydaje się pozwoleń na budowę, przebudowę i remont grobu, jeżeli prawo do dysponowania grobem wygasło wskutek przyczyn określonych w § 5 i nie zostało przedłużone, bądź w przypadku istnienia sporu rodzinnego.
21. Przedsiębiorstwa lub osoby wykonujące prace budowlane i kamieniarskie na Cmentarzu są zobowiązane do naprawienia ewentualnych szkód na terenie Cmentarza powstałych podczas ich pracy, zgodnie z przepisami prawa cywilnego, a w przypadku nienaprawienia tych szkód – zobowiązanie do dokonania naprawy spoczywa na dysponencie grobu.

Rozdział VIII

Organizacja uroczystości pogrzebowych

§ 13

1. Prawo do pochówku zwłok ludzkich ma najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej, a mianowicie:
  - a. pozostały małżonek/pozostała małżonka;
  - b. krewni zstępni: dzieci, wnuki, prawnuki;
  - c. krewni wstępni: rodzice, rodzeństwo, dziadkowie;
  - d. krewni boczni do 4 stopnia;
  - e. powinowaci w linii prostej do 1 stopnia.
2. Prawo pochowania zwłok przysługuje również osobom, które dobrowolnie się do tego zobowiązują.

§ 14

1. Przyjęcie zmarłego do pogrzebu odbywa się na wniosek osoby uprawnionej do pochowania oraz po dopełnieniu formalności, a mianowicie:
  - a. udokumentowaniu prawa do grobu;
  - b. złożeniu w kancelarii Cmentarza kopii aktu zgonu;

- c. złożeniu w kancelarii Cmentarza oryginału protokołu spopielenia;
  - d. złożeniu w kancelarii Cmentarza oryginału karty zgonu części przeznaczonej dla Administracji Cmentarza zarejestrowanej w urzędzie stanu cywilnego;
  - e. złożeniu oświadczenia, że zmarły był osobą wierzącą lub wskazanie parafii, która ma obsługiwać liturgię pogrzebu;
  - f. wniesieniu opłat za pogrzeb.
2. Podczas liturgii pogrzebowej obowiązuje, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dn. 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, zakaz otwierania trumny.
  3. Czas trwania uroczystości pogrzebowych uzgadnia się w biurze Zarządu Cmentarza.

§ 15

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przyczyną zgonu było przestępstwo, oprócz wymienionych powyżej formalności i dokumentów wymagane jest ponadto przedstawienie wydanego przez uprawniony organ zezwolenia na pochowanie zwłok.
2. W wypadku przyjęcia do pochowania zwłok osoby zmarłej poza granicami kraju, wszelkie dokumenty niezbędne do pochówku, a wystawione w języku innym niż język polski, winny być przedłożone z dołączeniem uwierzytelnionego przekładu na język polski.
3. Pracownik kancelarii Cmentarza jest uprawniony do żądania od osoby zainteresowanej udokumentowania skróconym odpisem aktu stanu cywilnego, dowodem osobistym lub innym wiarygodnym dokumentem stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa ze zmarłym w zakresie niezbędnym do ustalenia uprawnień do pochowania zwłok, a także żądać stosownego oświadczenia złożonego w jego obecności lub potwierzonego przez notariusza.

Rozdział IX Dokonywanie ekshumacji

§ 16

1. Ekshumacja zwłok i szczątków ludzkich może być dokonana:
  - a. na umotywowaną prośbę osób uprawnionych do pochowania zwłok, po uzyskaniu zezwolenia miejskiego inspektora sanitarnego zgodnie z obowiązującymi przepisami;
  - b. na zarządzenie prokuratora lub sądu.
2. Zwłoki osób zmarłych na choroby zakaźne (według wykazu ustalonego przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej) nie mogą być ekshumowane przed upływem 2 lat od dnia zgonu (nie dotyczy to zarządzenia prokuratora lub sądu).

3. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dn. 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkim, ekshumacja zwłok i szczątków dopuszczalna jest w okresie od 16 października do 15 kwietnia.
4. Ekshumacja nie może się odbyć bez wiedzy Zarządu Cmentarza, który otrzymał stosowną decyzję kompetentnego organu na piśmie.
5. Wraz z dokonaniem ekshumacji następuje utrata prawa do dotychczasowego miejsca pochówku bez zwrotu ze strony Zarządu Cmentarza opłaty na utrzymanie cmentarza za okres, który nie upłynął jeszcze od dnia dokonania wpłaty.
6. Zleceniodawca ponosi wszelkie koszty ekshumacji, łącznie z opłatą cmentarną.

Rozdział X

Postanowienia końcowe

§ 17

1. Zarząd Cmentarza nie odpowiada za szkody na grobach powstałe wskutek złego stanu technicznego nagrobka, klęsk żywiołowych, wichur, kradzieży i aktów wandalizmu oraz za rzeczy pozostawione na terenie Cmentarza bez nadzoru.
2. W przypadku naruszenia niniejszego regulaminu, Zarząd Cmentarza ma prawo występowania do odpowiednich organów o nałożenie stosownych sankcji prawnych i administracyjnych.
3. Zarząd Cmentarza ma prawo dokonywać zmian regulamin w każdym czasie, z uwzględnieniem zmian w przepisach prawa powszechnego oraz stosownie do potrzeb. Regulamin oraz informacje o jego zmianach publikuje się na tablicach ogłoszeniowych, stronie internetowej Cmentarza, a także udostępnia do wglądu w biurze Zarządu Cmentarza.
4. Regulamin wchodzi w życie z dniem 15.05.2024 r.

DYREKTOR
CMENARZA WOLSKIEGO

Ks. Zenon Trzaskowski

ZARZĄD
CMENARZA WOLSKIEGO
01-258 Warszawa, ul. Wolska 180/182
tel. (22) 836 83 47
NIP: 527-23-91-879
REGON: 040006431-00107